

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»**

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΚΡΗΤΗ» 2014-2020**

**Πρόοδος υλοποίησης των δράσεων που υποστηρίζουν την
Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
(RIS3Crete)**

Οκτώβριος 2022

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Α. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete) εγκρίθηκε στις 06-04-2015 με την αριθμ. 28/2015 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.

Η RIS3Crete αποτελεί ολοκληρωμένη, τοπικά προσανατολισμένη στρατηγική οικονομικού μετασχηματισμού που διαμορφώνεται βάσει των παρακάτω 5 αξόνων :

1. Εστιάζει στην υποστηρικτική πολιτική και τις επενδύσεις σε **κομβικές περιφερειακές προτεραιότητες**, στους τομείς στους οποίους διαφαίνονται δυνατότητες ανάπτυξης ή/και εξειδίκευσης της τοπικής οικονομίας και οι οποίοι δύνανται να συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον τόσο των φορέων της γνώσης και έρευνας όσο και του επιχειρηματικού κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που σχετίζονται με τις ΤΠΕ,
2. Επικεντρώνει στα **δυνατά σημεία** της περιφέρειας, στα **ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα** και στις **δυνατότητες για αριστεία**,
3. Υποστηρίζει την **τεχνολογική όσο και την πρακτικά εφαρμοσμένη καινοτομία** και στοχεύει στην τόνωση των επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα,
4. **Εμπλέκει πλήρως τους ενδιαφερόμενους φορείς** μέσω μιας διαδικασίας bottom up η οποία έχει ως χαρακτηριστικό την συνεχή **επιχειρηματική ανακάλυψη** και ενθαρρύνουν την καινοτομία και τον πειραματισμό,
5. Είναι τεκμηριωμένη ποιοτικά και ποσοτικά και προβλέπουν **συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης** μέσω κατάλληλης **δέσμης δεικτών**.

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εφαρμόζεται στους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας / Θεματικούς Στόχους του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 :

- **Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης.**
 - **ΘΣ 1** : Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (Επενδυτική προτεραιότητα 1b)
 - **ΘΣ 2** : Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητας τους (Επενδυτική προτεραιότητα 2b και 2c)
 - **ΘΣ 3** : Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ (Επενδυτική προτεραιότητα 3 a)
- **Άξονας Προτεραιότητας 2 : Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη**
 - **ΘΣ 4** : Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς (Επενδυτική προτεραιότητα 4 f)

B. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ

A1. Επιχειρηματική Ανακάλυψη στις Πιλοτικές Δράσεις

Με την αριθμ. 141/7-2-2015 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης και μετά από αίτημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και της ΕΕ, ορίστηκαν δύο πιλοτικές δράσεις της RIS3Crete, για τις οποίες θα προχωρούσε κατά προτεραιότητα η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης ως ακολούθως:

1. Τουρισμός Κατάδυσης και Αναψυχής και
2. Εφαρμογές ΤΠΕ στον Τουρισμό Πολιτισμό

Η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τις πιλοτικές διενεργήθηκε από την ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και ολοκληρώθηκε στις 31/12/2015.

A2. Επιχειρηματική Ανακάλυψη στους υπόλοιπους τομείς της RIS3 Crete

Μετά τον καθορισμό της δομής διακυβέρνησης της RIS3Crete προχώρησε σε κύκλους και με ταχείς ρυθμούς η επιχειρηματική ανακάλυψη των υπόλοιπων τομέων προτεραιότητας της RIS3Crete (Περιβάλλον-ενεργεία, Αγροδιατροφικός Τομέας, Τουρισμός Υπαίθρου). Από την Επιχειρηματική ανακάλυψη αναδείχθηκαν οι υποτομείς στους οποίους εστιάζουν οι προσκλήσεις που εκδίδει η ΕΥΔ, στο πλαίσιο του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020.

A3. Σύστημα διακυβέρνησης RIS3Crete

Η δομή διακυβέρνησης περιλαμβάνει δύο επίπεδα

A) Το Επιτελικό Επίπεδο : Αφορά τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων.

B) Το Εκτελεστικό Επίπεδο : Αφορά την τεκμηρίωση, την παρακολούθηση και το συντονισμό της εφαρμογής της διαμορφωθείσας πολιτικής.

A) Επιτελικό Επίπεδο

Στο επίπεδο αυτό περιλαμβάνονται τα όργανα διοίκησης της Περιφέρειας τα οποία είναι αρμόδια για την χάραξη πολιτικής για την έρευνα και καινοτομία στην Περιφέρεια, καθώς και την λήψη / επικύρωση αποφάσεων στους τομείς αυτούς. Αυτά είναι ο **Περιφερειάρχης και το Περιφερειακό Συμβούλιο**. Τα παραπάνω όργανα συνεπικουρούνται στο έργο τους από το **Περιφερειακό Επιστημονικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ)** με ρόλο συμβουλευτικό / γνωμοδοτικό.

Το ΠΣΕΚ-Κ συγκροτήθηκε το Δεκέμβριο 2016 (Απόφαση συγκρότησης ΦΕΚ 734/ΥΟΔΔ/30-12-2016) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α'/11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» με τις οποίες αντικαταστάθηκε το άρθρο 10 του Ν. 4310/2014. Στην συνέχεια εκδόθηκαν δύο αποφάσεις τροποποίησης της συγκρότησης του ΠΣΕΚ-Κ (ΦΕΚ 95/ΥΟΔΔ/23-2-2018 και ΦΕΚ 263/ΥΟΔΔ/13-5-2019) και η απόφαση Ανανέωση της θητείας των μελών του ΠΣΕΚ-Κ (ΦΕΚ 1062/ΥΟΔΔ/24-12-2020).

Β) Εκτελεστικό Επίπεδο

Στο επίπεδο αυτό εντάσσεται η διαδικασία της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της περιφερειακής RIS, καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στο επίπεδο των τεσσάρων πλατφορμών καινοτομίας.

Το Συντονιστικό όργανο έχει ως κύρια αρμοδιότητα την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της RIS3Crete.

Το ρόλο του Συντονιστικού οργάνου ανέλαβε η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας μετά από την 107/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης.

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας (ΔΙΑΠ) υποστηρίζεται από **4 πλατφόρμες καινοτομίας**, μια ανά τομέα προτεραιότητας, οι οποίες αναλαμβάνουν να προωθήσουν τη διαδικασία της **επιχειρηματικής ανακάλυψης** στο πλαίσιο μια κοινής μεθοδολογίας. Οι πλατφόρμες καινοτομίας εδρεύουν στην Περιφέρεια Κρήτης σύμφωνα με την αριθ. 194094/7-10-2016 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης. Οι πλατφόρμες καινοτομίας συνεργάζονται και κινητοποιούν τους φορείς της γνώσης, τους επιχειρηματίες, τα συνεργατικά σχήματα, τις τράπεζες κλπ. Διατυπώνουν προτάσεις/εισηγήσεις στον συντονιστή της RIS3Crete προκειμένου να προχωρήσει επιτυχώς η διαδικασία εξειδίκευσης της περιφερειακής RIS. Επιπλέον διατυπώνουν προτάσεις για επανακαθορισμό των κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων. Συνεργάζονται με θεματικά δίκτυα και τις Εθνικές Πλατφόρμες Καινοτομίας. Τόσο η ΔΙΑΠ, όσο και οι 4 πλατφόρμες υποστηρίχθηκαν στο έργο τους από **εμπειρογνώμονες**, με χρηματοδότηση της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΕΠ Κρήτης 2014-2020 αλλά και ίδιους πόρους της Περιφέρειας.

Τα βασικά χρονικά ορόσημα των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης για την υλοποίηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και τα οποία επηρέασαν την ενεργοποίηση του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020 είναι :

- **26/9/2016** : Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης **εγκρίνει τη δομή διακυβέρνησης της RIS3Crete**, η οποία ορίζει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης ως αρμόδιες για την προώθηση της επιχειρηματικής ανακάλυψης στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής, καθώς και την παρακολούθηση της υλοποίησης της.
- **30/12/2016** : Δημοσιεύεται στο ΦΕΚ 734/ΥΟΔΔ/30-12-2016, η **απόφαση συγκρότησης του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ)** με βάση το άρθρο 8 του Ν.4386/16, στο οποίο ανατίθεται η αρμοδιότητα επικύρωσης των αποτελεσμάτων επιχειρηματικής ανακάλυψης.
- **7/10/2016** : Έλαβε χώρα η **επιχειρηματική ανακάλυψη** στους τομείς: ενέργεια, περιβάλλον, τουρισμός, αγροδιατροφή, με ευθύνη της Δ/σης Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας. Η διαδικασία **ολοκληρώθηκε στις 27/12/2017** με την τελευταία γνωμοδότηση του ΠΣΕΚ-Κ.

Γ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 – ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Γ.1. Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b

Δράση 1.b.1 : Έργα επίδειξης - πειραματικής ανάπτυξης, που προωθούν την έρευνα και καινοτομία σε τομείς της RIS3Crete

Στις 27/12/2017 εκδόθηκε η πρόσκληση ΕΤΠΑ-28 «1.b.1 : Έργα επίδειξης - πειραματικής ανάπτυξης, που προωθούν την έρευνα και καινοτομία σε τομείς της RIS3Crete»

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν 10 έργα συνολικού π/υ 2.100.000 ευρώ, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Ενδεικτικά έργα αναφέρονται τα παρακάτω:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΔ ΕΡΓΟΥ
5028205	Έξυπνα διαγνωστικά εργαλεία και βάση δεδομένων για την υποστήριξη της φυτοπροστασίας ακριβείας σε κηπευτικές καλλιέργειες της Κρήτης SmartPP	212.500,00
5028190	Διαχρονικά τοπία πολιτισμού της Κρήτης αναδεικνύοντας τον θαλάσσιο και ορεινό πλούτο του Μιραμπέλου	212.266,25
5029187	Σύνθεση νέων υλικών για την ανάπτυξη φωτοηλεκτροχημικών διατάξεων παραγωγής H ₂ και αναγωγής CO ₂	212.438,43
5029193	Καινοτόμες Διεργασίες Χαμηλού Κόστους για την Παραγωγή Ζωοτροφών ή Εδαφοβελτιωτικών από Τυρόγαλο και Φυτικά Υπολείμματα Υπεραγορών BEATLE	214.512,06
5027402	Όαση Κατάδυσης Αναψυχής με Τεχνητούς Υφάλους	212.406,50

Δράση 1.b.2 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, σε τομείς της RIS3Crete

Στις 25/9/2018 εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «1.b.2 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, σε τομείς της RIS3Crete» (κρατική ενίσχυση)

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν 18 έργα συνολικού π/υ 7.266.300 ευρώ, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Ενδεικτικά έργα αναφέρονται τα παρακάτω:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΔ ΕΡΓΟΥ
5063330	Προστασία και ανάδειξη της ποιότητας του παρθένου ελαιολάδου με την ανάπτυξη και τη χρήση καινοτόμων μεθόδων ανίχνευσης επιμολυντών	430.967,69

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΔ ΕΡΓΟΥ
5063331	Ανάπτυξη γρήγορων μεθόδων ελέγχου της ασφάλειας της ποιότητας και της ταυτότητας των γαλακτοκομικών προϊόντων της Κρήτης	319.679,59
5063294	Ανάπτυξη Βέλτιστων Βιοαντιδραστήρων Ξηρής Αναερόβιας Χώνευσης με Στόχο τη Συνολική Ενεργειακή Αξιοποίηση των Υπολειμμάτων της Μεσογειακής Υπαίθρου	434.361,10
5063291	Ιχνηλασιμότητα της ασφάλειας τροφίμων με χρήση εξελιγμένων μη επεμβατικών φασματοσκοπικών τεχνικών	442.805,20
5063282	Αυτόνομο ιπτάμενο ρομποτικό σύστημα επιθεώρησης και βελτιστοποίησης απόδοσης φωτοβολταϊκών σταθμών	501.975,00
5063296	Πλατφόρμα ανοιχτών δεδομένων open Data για την αποθήκευση διαχείριση και διάθεση ψηφιακού τουριστικού και πολιτισμικού περιεχομένου που σχετίζεται με την Περιφέρεια Κρήτης	436.624,88
5063299	Δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος εφαρμογή wearables για την άμεση και εξατομικευμένη ενημέρωση και εξυπηρέτηση των πελατών ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και αναβάθμισης	413.240,00
5063297	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΘΕΡΜΟΧΡΩΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΜΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΕΙΖΕΡ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗ ΚΤΙΡΙΑ	227.500,00

Δράση 1.b.3 - Έρευνα και ανάπτυξη από ΜΜΕ, σε τομείς της RIS3Crete

Στις 10/10/2017 εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «1.b.3 - Έρευνα και ανάπτυξη από ΜΜΕ, σε τομείς της RIS3Crete» (κρατική ενίσχυση)

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν 2 έργα συνολικού π/υ 310.700 ευρώ, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Γ.2. Επενδυτική Προτεραιότητα 2.b

Δράση 2.b.1 – Ψηφιακή Αναβάθμιση ΜΜΕ (Εκχωρήθηκε στον ΕΦΕΠΑΕ)

Στις 17/2/2020 εκδόθηκε η πρόσκληση της Δράσης 2.b.1 – Ψηφιακή Αναβάθμιση ΜΜΕ (κρατική ενίσχυση)

Σκοπός της δράσης ήταν η ενίσχυση των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μέσω της αγοράς καινοτόμων εφαρμογών Τ.Π.Ε. με σκοπό την ενδυνάμωση του σκέλους της εφαρμογής Τ.Π.Ε., ως βασικής υποστηρικτικής τεχνολογίας, για την επίτευξη βελτιώσεων σε όρους παραγωγικότητας και προωθητικών ενεργειών από επιχειρήσεις.

Τα επιχειρηματικά σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν αφορούσαν στους παρακάτω τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete :

- Αγροδιατροφή
- Ενέργεια

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Τουρισμός
- Πολιτιστικές - Δημιουργικές Βιομηχανίες
- Χοντρικό – λιανικό εμπόριο
- Υλικά – Κατασκευές
- Εφοδιαστική Αλυσίδα
- Περιβάλλον
- Εκπαίδευση
- Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- Υγεία – Φάρμακα

Ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός για κάθε πράξη ανέρχεται στις **15.000,00€** και αφορά στην προμήθεια εξοπλισμού και υπηρεσιών Τ.Π.Ε.

Επιλέξιμες για τη συμμετοχή στη δράση ήταν οι πολύ μικρές και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που τηρούν τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου 4: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η χρηματοδότηση θα γίνει σύμφωνα με τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 1407/2013 (de minimis).

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη την επικράτεια της Κρήτης, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών ΣΒΑΑ Ηρακλείου και Χανίων .

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκαν **1.120 επιχειρήσεις συνολικού π/υ 12.800.000 ευρώ**. Οι δαπάνες της δράσης ανέρχονται μέχρι 30/9/2022 σε 7 εκ ευρώ περίπου.

Γ.3. Επενδυτική Προτεραιότητα 2.c

Δράση: Ενίσχυση εφαρμογών στον τομέα του ηλεκτρονικού πολιτισμού και τουρισμού

Εκδόθηκαν συνολικά επτά (7) προσκλήσεις για δράσεις που αφορούν **στην ενίσχυση εφαρμογών στον τομέα του ηλεκτρονικού πολιτισμού και τουρισμού**. Δύο (2) προσκλήσεις αφορούν στα ΒΑΑ Χανίων και Ηρακλείου, τρεις (3) στις ΟΧΕ εκτός ΒΑΑ και δύο (2) οριζόντιες προσκλήσεις.

Στο πλαίσιο των 7 προσκλήσεων εντάχθηκαν **27 έργα συνολικού π/υ 5.800.000 ευρώ**, τα οποία βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης.

Ενδεικτικά έργα αναφέρονται τα παρακάτω:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΔ ΕΡΓΟΥ
5032694	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	132.890,80
5031332	Καινοτόμες εφαρμογές ΤΠΕ και χρήση αναδυόμενων τεχνολογιών στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσαράς με στόχο την Εξωστρέφεια και την ανάδειξη των Ψηφιακών Πολιτιστικών Πόρων της Περιφέρειας Κρήτης	287.020,00

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΔ ΕΡΓΟΥ
5049916	ΨΗΦΙΑΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ	252.880,00
5032332	Ψηφιακός οδηγός περιήγησης στο Ανάκτορο της Κνωσού και στον αρχαιολογικό πλούτο του Ηρακλείου	282.260,00
5031271	Ψηφιακές δράσεις προβολής του αρχαιολογικού χώρου της Απτέρας με χρήση τεχνολογιών αιχμής	296.318,00
5032553	Καινοτόμες δράσεις ψηφιακής προβολής και εξωστρέφειας του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου	294.814,00
5031001	Ψηφιακές διαδρομές στην Κρήτη του Ελευθερίου Βενιζέλου	156.000,00
5071071	Ψηφιακό Αποθετήριο Παρατηρητήριο Γεωπάρκου Ψηλορείτη	74.400,00
5050780	ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ	211.949,00
5030900	Δημιουργία καινοτόμων εφαρμογών ψηφιακής προβολής για την πόλη του Ρεθύμνου	273.624,80

Γ.4. Επενδυτική Προτεραιότητα 3.α

Δράση 3.α.1 – Ενίσχυση νέων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης

Δεν ενεργοποιήθηκε η δράση λόγω της μεταφοράς των πόρων στις δράσεις ενίσχυσης Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία Covid-19 στην Περιφέρεια Κρήτης.

Δράση 3.α.2 – Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας Περιφέρειας Κρήτης

Στις 21/5/2020 εκδόθηκε η πρόσκληση της **Δράσης 3.α.2 - Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας Περιφέρειας Κρήτης**.

Η δράση αφορά στη δημιουργία και λειτουργία Παρατηρητηρίου Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας στη Περιφέρεια Κρήτης. Σκοπός της δράσης είναι η ενίσχυση/υποστήριξη της επιχειρηματικότητας του νησιού και ειδικότερα η διασύνδεσή της με την έρευνα & γνώση των ακαδημαϊκών/ερευνητικών ιδρυμάτων.

Η λειτουργία του Παρατηρητηρίου θα συμβάλλει στην προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην Κρήτη και θα αποτελέσει διαδραστικό κόμβο δικτύωσης, ενημέρωσης και κινητοποίησης του επιχειρηματικού και ερευνητικού κόσμου , με σκοπό την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτομιών και στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στην Περιφέρεια Κρήτης.

Γ.5. Επενδυτική Προτεραιότητα 4.f

Δράση 4.f.1 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα»

Στις 27/9/2018 εκδόθηκε μέσω απλοποιημένου ΠΣΚΕ η πρόσκληση «4.f.1 - Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων, για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» (κρατική ενίσχυση)

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης εντάχθηκε 1 έργο π/υ 48.180 ευρώ, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

Δ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ RIS3Crete

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Κρήτης έχει την αρμοδιότητα της παρακολούθησης της RIS3Crete. Στο πλαίσιο αυτό, με βάση την εγκύκλιο της ΕΥΣΑΑ, συντάσσει ετήσιες Εκθέσεις Παρακολούθησης της RIS3Crete.

Ε. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ RIS3Crete

Η Περιφέρεια Κρήτης ολοκλήρωσε την αναθεώρηση της RIS3Crete (αποφ. 62/21-07-2021 του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης) λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των δράσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αλλά και λοιπών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων με συναφές αντικείμενο.

Η αναθεωρημένη RIS3Crete έχει ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση της Περιφερειακής Διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027, που αφορά στην Περιφέρεια Κρήτης.